

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรม
การบริโภคอาหารของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง

ชื่อผู้เขียน นางสาวนัยนา เมธา

วิทยาสاتธรรมหาบัณฑิต สาขาวิชาโภชนศาสตร์ศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชราภรณ์ อารีย์ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. บุญส่ง นิลแก้ว กรรมการ
อาจารย์ ดร. วันชัย มุ่งด้อย กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงซึ่งเป็นผู้ป่วยความดันโลหิตสูงทั้งเพศชายและหญิงไม่จำกัดอายุที่มารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิค จังหวัดเชียงใหม่ และได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคความดันโลหิตสูงมาแล้วไม่ต่ำกว่า 6 เดือน จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพและแบบวัดพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับของความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวม ด้านการรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคและภาวะแทรกซ้อน ด้านการรับรู้ถึงความรุนแรงของการเป็นโรค ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ของการปฏิบัติตนในเรื่องของการป้องกันและรักษาโรค ด้านการรับรู้ถึงอุปสรรคในการปฏิบัติตนและด้านปัจจัยร่วมต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับสูง
2. ระดับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาตามหมวดอาหาร พบว่าในหมวดผักผลไม้และเครื่องดื่มของกลุ่มตัวอย่างมีระดับคะแนนพฤติกรรมการบริโภคอยู่ในระดับสูง ส่วนหมวดแป้ง เนื้อสัตว์ ไขมันและเครื่องปรุงรสของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่าความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่เมื่อแยกวิเคราะห์ความเชื่อด้านสุขภาพออกเป็นรายด้าน พบว่าการรับรู้ถึงความรุนแรงของการเป็นโรครมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกพฤติกรรมการบริโภคอาหารตามหมวดอาหารและความเชื่อด้านสุขภาพออกเป็นรายด้าน พบว่าการรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคและภาวะแทรกซ้อนมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารหมวดแป้ง และการรับรู้ถึงความรุนแรงของการเป็นโรครมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารหมวดเครื่องปรุงรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Independent Study Title	Relationship between Health Belief and Food Consumption Behavior of Hypertensive Patients	
Author	Miss Naiyana Metha	
M.S.	Nutrition Education	
Examining Committee	Assist. Prof. Dr. Patcharaporn Aree	Chairman
	Assoc. Prof. Dr. Boonsong Nilkeaw	Member
	Lect. Dr. Wanchai Moongtui	Member

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the relationship between health belief and food consumption behavior of hypertensive patients. Purposive sampling were selected 50 patients who attended McCormick Hospital at least six months. A questionnaire composed of 3 parts was used for data collection : demographic data, health belief, and food consumption . Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient.

The results of the study showed that :

1. The overall health beliefs, the perceived susceptibility, the perceived severity, the perceived benefits, the perceived barrier and modifying factors were at a high level in the sample group.

2. Food consumption behavior in the sample group was at moderate level. When the food consumption behavior was classified by type, the results showed that fruit-vegetable and beverage were at a high level but carbohydrate, protien, fat and salted sauce were at a moderate level.

3. There was no statistically significant relationship between health belief and food consumption behavior. When analysed separately, the results showed a positive relationship between the perceived severity and food consumption behavior at a statistical significant level at .05. Moreover, when analysed food behavior by food type and health belief separately, the results showed a negative relationship between the

perceived susceptibility and carbohydrate, and a positive relationship between the perceived severity and salted sauce at a statistical significant level at .05.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University